

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 20. oktobra 2005*

V zadevi C-247/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nizozemska) z odločbo z dne 28. maja 2004, ki je prispela na Sodišče 11. junija 2004, v postopku

Transport Maatschappij Traffic BV

proti

Staatssecretaris van Economische Zaken,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans, predsednik senata, J. Makarczyk (poročevalec),
C. Gulmann, R. Schintgen in J. Klučka, sodniki,

* Jezik postopka: nizozemščina.

generalna pravobranilka: C. Stix-Hackl,
sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 6. aprila 2005,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Transport Maatschappij Traffic BV A. Wolkers in E. H. Mennes, odvetnika,
- za nizozemsko vlado H. G. Sevenster in C. M. Wissels, zastopnici,
- za Komisijo Evropskih skupnosti X. Lewis, zastopnik, skupaj s F. Tuytschaever, odvetnik,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi
10. maja 2005

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 236(1), prvi pododstavek, Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1, v nadaljevanju: CZS).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Transport Maatschappij Traffic BV (v nadaljevanju: Traffic) in Staatssecretaris van Economische Zaken (državni sekretar za gospodarske zadeve, v nadaljevanju: državni sekretar) in o zavrnitvi, s strani zadnjega, zahteve za vračilo protidampinških dajatev, ki jih je plačal Traffic.

Pravni okvir

- 3 Člen 4 CZS obsega te opredelitve pojmov:

„[...]

9. ‚Carinski dolg‘ pomeni obveznost, da oseba plača uvozne dajatve (carinski dolg pri uvozu) ali izvozne dajatve (carinski dolg pri izvozu) v višini, ki velja za določeno blago po veljavnih predpisih Skupnosti;

[...]

23. ‚Veljavni predpisi‘ pomenijo predpise Skupnosti ali nacionalne predpise;

[...]“

- 4 Člen 20(1) CZS iz naslova II, „Elementi, na podlagi katerih se uporabljajo uvozne oziroma izvozne dajatve, ter drugi ukrepi, predpisani za blagovno menjavo“, tega zakonika določa:

„1. Carinska tarifa Evropskih skupnosti je podlaga za dajatve, ki so pri nastanku carinskega dolga zakonsko predpisane.“

- 5 Poglavje 2 naslova VII CZS obsega določbe v zvezi z nastankom carinskega dolga. Te določbe opisujejo predvsem datume uveljavitve takega dolga ter čas in kraj nastanka.

- 6 Za namene poglavja 3 istega naslova, v zvezi z izterjavo zneska carinskega dolga, člen 221 CZS določa:

„1. Znesek dajatev se mora dolžniku takoj po vknjižbi v skladu z ustreznimi postopki sporočiti.

[...]

3. Dolžniku sporočila ni več mogoče posredovati po poteku roka treh let od dneva nastanka carinskega dolga. [...]“

- 7 Poglavje 4 naslova VII CZS obsega določbe, ki se nanašajo na prenehanje carinskega dolga.
- 8 Člen 236(1) tega zakonika, v poglavju 5 navedenega naslova VII, „Povračilo in odpust dajatev“, določa:

„Uvozne ali izvozne dajatve se povrnejo, kolikor se ugotovi, da v trenutku plačila znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2).“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 9 Z obvestilom o izterjavi z dne 18. decembra 1997 je inšpektor davčne uprave carinskega območja Roosendaal (v nadaljevanju: inšpektor) vročil Trafficu znesek carinskega dolga 62.045,20 NLG (28.154,88 EUR).
- 10 Potem ko je Traffic plačal ta znesek, je 19. februarja 1998 vložil pritožbo zoper obvestilo o izterjavi.
- 11 Traffic je 18. maja 1998 po eni strani umaknil to pritožbo in po drugi strani zahteval od inšpektorja na podlagi člena 236 CZS vračilo plačanih protidampinških dajatev z obrazložitvijo, da te niso bile zakonsko dolgovane. Traffic je predvsem presodil, da inšpektor ni bil pristojen naložiti take dajatve. Po zavrnitvi te zahteve je Traffic vložil pritožbo pri državnem sekretarju, ki je bila zavrnjena z odločbo z dne

9. oktobra 2000. Traffic je torej vložil tožbo zoper to odločbo pri College van Beroep voor het bedrijfsleven.

- 12 To sodišče je 13. februarja 2002 razglasilo za nično odločbo državnega sekretarja, z obrazložitvijo, da se ta ni izjavil na podlagi člena 236 CZS o dejstvu, ali znesek zadevnih dajatev ob plačilu ni bil „zakonsko dolgovan“ ali če je bil upoštevan v nasprotju s členom 220(2) CZS.
- 13 Državni sekretar je 19. novembra 2002 sprejel odločbo, ki je ponovno zavrnil zahtevo za povračilo, ki jo je vložil Traffic.
- 14 Traffic je torej vložil ničnostno tožbo zoper navedeno odločbo pri College van Beroep voor het bedrijfsleven. Ta predvsem presoja, da je znesek dajatev dolgovan, na podlagi člena 236 CZS, le če je bil posredovan dolžniku ustrezno, v skladu s členom 221 istega zakonika. Vendar ne gre za tak primer, ker je nepristojni organ posredoval znesek dajatev.
- 15 College van Beroep voor het bedrijfsleven v predložitveni odločbi opozarja, da poglavje 5 naslova VII CZS našteva določeno število razlogov, zaradi katerih se lahko povrne ali odpusti uvozne ali izvozne dajatve. Zato se sprašuje, ali nepristojnost upravnega organa, glede na nacionalno pravo, lahko pomeni enega od teh razlogov in zlasti ali lahko taka nepristojnost omogoči sklep, da ob plačilu znesek dajatev ni bil „zakonsko dolgovan“ v smislu člena 236 CZS.

- 16 V tem pogledu predložitveno sodišče poudarja, da ima na podlagi nizozemskega javnega prava obvestilo o izterjavi z dne 18. decembra 1997, naslovljeno na Traffic, naravo odločbe, ki povzroči nastanek obveznosti plačila. Zaradi tega je to obvestilo o izterjavi lahko predmet pritožbe, ki je vložena v roku šestih tednov, ki ga predvideva nizozemska zakonodaja, šteto od dneva, ko je bil posredovan zainteresirani osebi.
- 17 College van Beroep voor het bedrijfsleven poudarja tudi to, da 18. decembra 1997 inšpektor ni bil pristojen nasloviti takega obvestila o izterjavi in da je dobil tako pristojnost šele 1. januarja 1998.
- 18 Zato predložitveno sodišče meni, da če bi ta nepristojnost lahko bila v podporo pritožbi ali tožbi zoper obvestilo o izterjavi, se ta nepristojnost ne bi mogla uporabiti za utemeljitev zahteve za povračilo ali odpust uvoznih ali izvoznih dajatev.
- 19 V teh okoliščinah je College van Beroep voor het bedrijfsleven prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba pojem ‚zakonsko dolgovan‘ iz člena 236 [CZS] razlagati tako, da je namenjen zgolj vprašanju, ali so pogoji nastanka carinskega dolga, predvideni v poglavju 2 naslova VII [CZS], izpolnjeni, ali tako, da je znesek zakonsko dolgovan le, če noben razlog, čeprav na podlagi veljavnih nacionalnih določb v smislu člena 4,

točka 23 [CZS], ne more biti predložen za izpodbijanje načina, s katerim je bilo posredovano dejstvo, da so bile dajatve dolgovane?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 20 Za odgovor na postavljeno vprašanje je treba opredeliti, ali se dejstvo, da znesek zadevnih dajatev ni bil posredovan v skladu s členom 221(1) CZS, lahko šteje za posledico, da navedeni znesek ni bil zakonsko dolgovan ob njegovem plačilu v skladu s členom 236 CZS.
- 21 S tega vidika je treba opozoriti, da člen 236(1), prvi pododstavek, CZS določa, da se uvozne ali izvozne dajatve povrnejo, če se ugotovi, „da v trenutku plačila znesek teh dajatev ni bil zakonsko dolgovan“.
- 22 Kot sta nizozemska vlada in Komisija Evropskih skupnosti pravilno poudarili v pisnih in ustnih stališčih, člen 20(1) v naslovu II CZS določa, da „je carinska tarifa Evropskih skupnosti podlaga za dajatve, ki so pri nastanku carinskega dolga zakonsko predpisane“. Med drugim so pravila v zvezi z nastankom carinskega dolga določena v poglavju 2 naslova VII CZS. Zlasti na podlagi člena 201(1)(a) CZS carinski dolg pri uvozu nastane s sprostitvijo v prosti promet blaga, zavezanega uvoznim dajatvam.

- 23 Glede uporabe carinske tarife Evropskih skupnosti (v nadaljevanju: skupna carinska tarifa) zadostuje ugotovitev, da dajatve v tem primeru, namreč protidampinške dajatve, spadajo v skladu s členom 20(3)(g) CZS v carinsko tarifo na podlagi „drugih tarifnih ukrepov, ki so predvideni po drugi zakonodaji Skupnosti.“
- 24 Glede carinskega dolga je treba opozoriti, da se ta razume v smislu člena 4, točka 9, CZS kot „obveznost, da oseba plača uvozne ali izvozne dajatve [...], ki veljajo za določeno blago po veljavnih predpisih Skupnosti“.
- 25 Izterjava zneska carinskega dolga je, kar jo zadeva, podvržena ločenim določbam iz poglavja 3 naslova VII CZS, ki predvidevajo predvsem obveznost obvestitve o tem znesku, preden se lahko začne postopek izterjave le-te.
- 26 Iz teh določb in iz razlikovanja, ki ga dela skupnostni zakonodajalec med obstojem carinskega dolga in njegove izterjave, izhaja, da carinski dolg nastane pred obvestilom o njegovem znesku in je torej nujno neodvisen od tega obvestila. Ta torej nima, kot je ugotovila generalna pravobranilka v točki 31 sklepnih predlogov, vpliva na obstoj carinskega dolga.
- 27 Med drugim je treba dodati, da bi nasprotna razlaga, ki jo zagovarja Traffic, po kateri naj bi bile dajatve „zakonsko dolgovane“ v smislu CZS samo pod pogojem, da so bile veljavno posredovane dolžniku, imela za posledico, da bi bila uporaba člena 236 CZS zavezana k spoštovanju nacionalnega prava, ki velja v različnih državah članicah in bi bilo zato primerno ponovno obravnavati enotno uporabo CZS.

28 Ugotoviti je torej treba, da čeprav je res, da neupoštevanje člena 221(1) CZS s strani carinskih organov države članice lahko povzroči ovire pri izterjavi zneska zakonsko dolgovanih dajatev ali pri pobiranju zamudnih obresti, pa ostaja dejstvo, da tako neupoštevanje nima nobenih posledic za obstoj teh dajatev.

29 Glede na vse te ugotovitve je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da so za namene člena 236(1), prvi pododstavek, CZS uvozne ali izvozne dajatve zakonsko dolgovane, ko je nastal carinski dolg, ob pogojih, ki jih določa poglavje 2 naslova VII tega zakonika, in je bil torej znesek teh dajatev lahko določen z uporabo skupne carinske tarife, v skladu z določbami naslova II navedenega zakonika.

Znesek uvoznih ali izvoznih dajatev ostane zakonsko dolgovan v smislu člena 236(1), prvi pododstavek, CZS, čeprav dolžnik o tem znesku ni bil obveščen v skladu s členom 221(1) tega zakonika.

Stroški

30 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Za namene člena 236(1), prvi pododstavek, Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti so uvozne ali izvozne dajatve zakonsko dolgovane, ko je nastal carinski dolg, ob pogojih, ki jih določa poglavje 2 naslova VII te uredbe, in je bil torej znesek teh dajatev lahko določen z uporabo carinske tarife Evropskih skupnosti, v skladu z določbami naslova II navedene uredbe.

Znesek uvoznih ali izvoznih dajatev ostane zakonsko dolgovan v smislu člena 236(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 2913/92, čeprav dolžnik o tem znesku ni bil obveščen v skladu s členom 221(1) te uredbe.

Podpisi